

Warszawa, 8 grudnia 2021 r.

dr hab. Boris Schwencke
Instytut Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej
Wydział Lingwistyki Stosowanej
Uniwersytet Warszawski

Recenzja rozprawy doktorskiej oraz osiągnięć artystycznych i dydaktycznych mgr Tomasza Krzpieta

Recenzja została sporządzona w oparciu o pismo BRDSFD/219/PP/2021/MT Biura Rady Dyscypliny i Szkoły Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora panu mgr Tomaszowi Krzpietowi w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne i konserwacja. Przewód został wszczęty przez Radę Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Dostarczona dokumentacja

W dniu 11 października 2021 roku otrzymałem komplet dokumentów złożony przez doktoranta:

1. Życiorys
2. Kwestionariusz osobowy
3. Kopia dyplomu ukończenia studiów
4. Praca doktorska
5. Opis pracy doktorskiej wraz ze streszczeniem w języku polskim i angielskim
6. Opinia promotora
7. Opis działalności artystycznej wraz z dokumentacją
8. Opis działalności dydaktycznej
9. Wykaz nagród i wyróżnień
10. Nośnik elektroniczny z pełną zawartością dokumentacji
11. Oświadczenie, że rozprawa doktorska jest przygotowana samodzielnie oraz że rozprawa doktorska złożona na nośniku elektronicznym jest identyczna z wersją wydrukowaną

Życiorys

Pan Tomasz Krzpiet urodził się w Bychawie i ukończył Liceum Plastyczne w Lublinie. W roku 2007 rozpoczął studia na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie uzyskał dyplom z wyróżnieniem w pracowni prof. Adama Myjaka w roku 2012. Po dyplomie w latach 2012 – 2014 pracował jako nauczyciel rzeźby w Zespole Szkół Plastycznych im. C. K. Norwida w Lublinie. Był również starszym referentem inżynieryjno - technicznym na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w latach 2013 - 2019. Od roku 2014 pracuje jako asystent w Pracowni Technik Odlewnictwa Artystycznego na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Praca doktorska

Praca doktorska zatytułowana „Przeobrażenie - forma, ciało, struktura” składa się z czterech wielkoformatowych prac wykonanych w żywicy poliestrowej: „ATYPOWY 1”, „ATYPOWY 2”, „CLARUS-OBSCURUS” oraz „MATECZNIK”. Cykl prac odnosi się w sposób twórczy do problematyki przeobrażeń i zmian w naturze i w życiu oraz zawiera różnorodne refleksje nad kondycją ludzką i sytuacją człowieka w nowoczesnym świecie. Doktorant nawiązuje w swoich pracach do tradycyjnych tematów i motywów w sztuce i w literaturze. Materiał, który został użyty, tj. żywica poliestrowa, struktury oraz kolorystyka dają natomiast pracom wyraźne współczesne akcenty. Sposób wykonania detali budzi momentami skojarzenia ze sztuką i estetyką szeroko rozumianej kultury popularnej. Przez to widz może mieć wrażenie, że uczestniczy w dialogu między tradycją i nowoczesnością o tematach i problemach, które są w swój sposób ponadczasowe.

Praca „ATYPOWY 1” pokazuje postać chłopca stojącego na kulce, która jest częścią elementu przypominającego strukturę atomu. Te same struktury otaczają całą postać chłopca i odizolowują go od świata zewnętrznego. Chłopiec patrzy w skoncentrowany sposób, jest skupiony na małych elementach, na kolorowych kuleczkach na swoich palcach i tajemniczej grze z tymi formami.

Praca „ATYPOWY 2” nawiązuje do rzeźby „ATYPOWY 1” i wydaje się być wariacją tematu. Postać chłopca jest tu wielokrotniona i pojawia się trzy razy w różnych barwach. Całość kompozycji budzi skojarzenie z kompozycjami rzeźb w fontannach lub karuzelach. Motyw struktur atomowych i motyw skupienia się na małych formach w rękach pojawia się również w tej pracy, jak także charakterystyczna struktura i rozwarstwiające się elementy na ciele chłopca. Motyw kul, na których stoją postacie w rzeźbach „ATYPOWY 1” i „ATYPOWY 2” przypominają przedstawienia alegorii Fortuny, bogini szczęścia i wydają się symbolizować kruchość i zmienność losu i życia.

Tematem rzeźby „CLARUS-OBSCURUS” jest również zmienność życia. Autor zajmuje się w tej pracy tematem śmierci. Dynamiczne „żywe” formy stanowią kontrast do elementów szkieletu

i czaszki, które wyłaniają się z kompozycji i które podkreślają przemijalność życia. Praca wydaje się być wizualnym wyrazem formuły „Memento mori” („pamiętaj o śmierci”). Kontrast między dynamiką życia i śmiercią, która nikogo nie oszczędza, konfrontuje widza w bolesny sposób z problematyką przemijania i nawiązuje do różnych przedstawień inspirowanych tą tematyką w historii sztuki, na myśl przychodzi np. skojarzenie z późnośredniowiecznym motywem „Tańca Śmierci” (np. „Totentanz” w Kościele Mariackim w Lubece).

Czwarta praca pt. „MATECZNIK” jest także odpowiedzią autora na temat „przeobrażeń” ale w tym samym momencie jest pewnym przeciwieństwem do rzeźby „CLARUS-OBSCURUS”. Pod względem kolorystyki pojawiają się jasne fioletowe i niebieskie kolory w przeciwieństwie do dramatycznej czarno-żółtej tonacji w rzeźbie „CLARUS-OBSCURUS”. Motyw półkuli pojawia się w podstawie w przeciwieństwie do kanciastej bazy wcześniej omawianej pracy. Podobnie jak w pracach „ATYPOWY 1” i „ATYPOWY 2” pojawia się w rzeźbie „MATECZNIK” motyw balansowania na formie kulistej. Kończyny są pokazywane we fragmentach, brakuje stóp i dłoni, co budzi skojarzenie z rzeźbami antycznymi, które noszą piętno czasu. Również kontrapost, jako poza, w której jest pokazywana postać kobieca nawiązuje do wzorów antycznych. Pojawia się motyw muszli, z którą postać jest połączona i która budzi skojarzenie z narodzinami bogini Wenus/Afrodyty. Również tutaj można znaleźć nawiązania do historii sztuki, np. narodziny Wenus we freskach w Pompei lub w słynnym obrazie Botticellego, w których również pojawia się motyw muszli. Jeżeli chodzi o struktury widoczne są w rzeźbie Pana Tomasza elementy w formie okrągłych kłębow, które świadczą o zainteresowaniu autora formami i strukturami, które występują w naturze. Struktury mają pewien tajemniczy aspekt, tak jak byśmy patrzyli na różne fenomeny świata przyrodniczego przez mikroskop.

W rzeźbie „CLARUS-OBSCURUS” widz czuje się konfrontowany z tematyką śmierci, w pracy „MATECZNIK” może natomiast zauważyć refleksję autora na temat narodzin i kobiecości.

Praca doktorska Pana Tomasza Krzpieta jest zatytułowana „Przeobrażenie - forma, ciało, struktura”. We wszystkich prezentowanych pracach autor zajmuje się tematem zmian w życiu w jego różnych kontekstach i przedstawia w wizualny sposób własne przemyślenia i doświadczenia związane z tą tematyką.

W pracach doktoranta można znaleźć zarówno interpretacje lub reinterpretacje tradycyjnych motywów w sztuce, jak i nowoczesne elementy, które świadczą o zainteresowaniu autora światem nauk przyrodniczych.

Opis pracy doktorskiej

W części „Opis pracy doktorskiej” autor przedstawia swoją drogę do pracy doktorskiej, pokazując szkice i wcześniejsze prace oraz opisując swoje inspiracje. W tej części można znaleźć informacje o procesie technicznym, jak również tło osobiste powstania prac.

Ważnym elementem działalności dydaktycznej doktoranta jest również uczestnictwo i opieka dydaktyczno – artystyczna w warsztatach rzeźbiarskich.

W tej części widoczne jest dbałość pana Tomasza Krzpieta o tradycyjne techniki rzeźbiarskie oraz zaangażowanie w przekazanie wiedzy o artystycznych technikach odlewniczych studentom i innym zainteresowanym uczestnikom warsztatów. Z dokumentacji wynika, że jest cenionym dydaktykiem i pracownikiem Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Konkluzja

Stwierdzam, że rozprawa doktorska oraz osiągnięcia artystyczne i dydaktyczne Pana mgr Tomasza Krzpieta spełniają wymogi stawiane pracom doktorskim w „Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki”, w związku z czym popieram wniosek o przyznanie Panu mgr Tomasza Krzpieta stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne i konserwacja.

Boris Schwede